

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 237. Ex insidiis patratum homicidium quod sit, quas pœnas incurrat, & num defendatur asylo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

promerita supplicia inferenda, statuunt Jura Civilia. *Novell. 17. c. 7.* Quae tamen eorum dispositio secundum se insufficientis foret ad privandum eos hac immunitate, nisi à Jure Canonico. *Can. id constitutum. 17. q. 4. & c. inter alia. de immunit. Eccl. expressè approbata*; quippe cujus solius est statuere de negotiis concernentibus religionem, qualis est materia hæc immunitatis Ecclesiastica. Ab eo itaque illis denegatum quoque asyllum in loco sacro & religioso, tradunt. *Clar. L. 5. §. fin. q. 30. n. 12.* aliis citatis, qui etiam communem vocant, dicens ab ea in practica non recedendum. item *Decian. tr. crim. L. 6. c. 28. n. 15.* *Fachin. controvers. L. 9. c. 3. §. ego.* *Mol. de l. & l. tr. 3. d. 23.* quos citat & sequitur *Wiestn. h. t. num. 89.* adducentes illud *Exod. c. 21. vers. 14. Si quis per industriam occiderit proximum suum & per insidias, ab Altari meo auelles eum, ut moriatur.* Quod præceptum judiciale legis veteris etiam extinctum morte Christi, *Gregor. IX.* tamen transferendo illud in Decretales, *c. 1. h. t.* fecit esse juris Ecclesiastici. Quod ipsum non solum ad occidendes ex insidiis strictè loquendo (quæ occiso est quasi species quædam Homicidii deliberati) sed indiscriminatim ad omnes deliberatos Homicidas, tanquam insidiarum vitæ proximi structarum ipso nocendi proposito reos, extendunt aliqui, & quod illis præcluso Asyli perflugio statutum sit capitale supplicium, confirmant illo *Exod. c. 21. vers. 12. & 13. qui percusserit Hominem, volens occidere, morte moriatur, qui autem non est insidiatus, sed Deus tradidit eum in manus illius, constituam ei locum, in quem fugere debeat.* Cujus textus pars prior statuens pro pœna mortem, loquitur de volente, hoc est, intendente præmeditatò occidere, pars altera de occidente sine proposito, cui tanquam magis commiseratione digno statuitur locus refugii & immunitatis.

3. Resp. Tertio: Num verò indiscriminatim quicumque deliberatè Homicidii rei Jure Canonico puniantur privatione privilegii immunitatis seu Asyli, in eo, inquam, non conveniunt AA. idque ob diversas *cit. c. 1. h. t.* desumpti ex *c. 21. Exodi* interpretationes, quam diversitatem tantam esse ait *Wiestn. n. 93.* ut *cit. c. 4.* tanquam sensus ambigui juxta *Bart. & Felin.* ad decisionem causarum, præsertim ad Homicidarum deliberatorum indiscriminatim omnium exclusionem juris instar allegari nequeat. Sic primò volunt aliqui, hoc textu venire Clericos criminis hujus reos, quod non nisi morte civili per dignitatis, beneficii, officii Ecclesiastici privationem aut degradationem à Ministerio Altaris amoti damnentur morte naturali, absque eo, quòd gaudeant privilegio Asyli. Quod idem dicendum de Laicis, dum ab Altaris participatione & ipsa fidelium communione remoti. Secundò alii præter nocturnos agrorum depopulatores, de quibus *c. sicut antiquitus. 6. q. 4.* & eos, qui Homicidia vel mutilationes membrorum (intellige etiam non præmeditatò) in ipsis Ecclesiis vel earum cæmisteriis committunt, à Sacro Asylo cum *Innoc. & But.* excludi volunt solum latrones, qui in publicis viis viatores ex insidiis occidunt. Tertio alii *cit. c. 1.* ab Asylo excludi volunt solum homicidas proditorios, ut *Archid. in cit. c. 1. v. etsi fortè.* *Hofst. ibid. n. 2.* *Anchoran. n. 2.* *Fagn. n. 4.* *Farin. L. 1. conf. 76. num. 18.* de *Franchis. decis. 713.* *Sperell. decis. 23. n. 18.* juxta quod colligitur ex verbis *Exodi l. c. v. 14. Si per industriam occiderit proximum suum & per insidias, ab Altari meo*

avelles eum, ut moriatur. Utpote quæ de Homicidio propriè proditorio & doloso, amicitia vel reconciliationis simulatione commisso, ut patet exemplo *Joabi* occidentis *Abner & Amasam* specie amicitia deceptos. *reg. L. 1. c. 3. v. 16. & c. 20. v. 7. & 10.* Verùm de utraque hac specie Homicidii deliberati ex insidiis, & proditori in particulari, in sequentibus.

Quæst. 237. Ex insidiis patratum Homicidium quod sit, quas pœnas incurrat, & num defendatur asylo?

1. Resp. Ad Primum: Homicidium hoc, quod Homicidio deliberato superaddit qualitatem insidiarum structarum, dicitur illud, quod via lateri insidens, ibique absconditus expectansque illac transeuntem nihil tale prævidentem improvisò adoritur & occidit. *Clar. L. 5. §. Homicidium, n. 9.* *Wiestn. h. t. n. 98.*

2. Resp. Ad Secundum: Homicidium ex insidiis perpetratum, uti longè atrocius eo, quod aperta vi commissum, ita semper graviore pœna puniri consuevit, unde & ipse conatus, si ad actum proximum processisset, capite plectendus, etiam si, cui ex insidiis inflicto vulnus lethale animo occidendi illum, præter spem convaluisset, adhuc pœnà ordinarià Sicariis statutà puniendum tradit. *Ant. Math. in L. 48. ff. de Sicar. n. 4.*

3. Resp. Ad Tertium: In eo non satis convenire AA. jure veteri decretalium ex insidiis Homicidium committentes non defendi asylo satis certum videtur, ac ita asserit *Wiestner. h. t. 101.* citatis quamplurimis, & inter ceteros *Claro. §. Homicidium, n. 9.* & *§. fin. q. 30. n. 13.* qui tamen absque eo, quòd signatè meminisset juris veteris, absolute ita pronunciat, & tanquam sententiam communem & in practica servandam defendit *Covar. L. 2. ver. c. 20. n. 7.* qui tamen Homicidium insidiosum cum proditorio confundit. *Sanch. conf. L. 6. c. 1. du. 8. n. 26.* ubi tantùm de Homicidio proditorio. *Suar. tr. 2. de relig. L. 3. c. 11. n. 12.* *Decian. tr. crim. L. 6. c. 28.* *Placha in epitome delictorum. L. 1. c. 21. n. 6.* qui ferè omnes scripserunt ante *Gregor. XIV.* cujus constitutio, de qua mox, in contrarium editatur. Idem esse seu non defendi illos asylo locifacri, adhuc hodieum non obstantè *cit. constit.* illà Gregorianà sustinent *Gambacurt. L. 5. de immunit. c. 28. n. 3.* *Marius Italus L. 1. de immunit. c. 5. §. 4. n. 3.* *Matth. de re crim. contr. 30.* *Greslet. Anatom. necis prodit. §. 9.* ipsa illa *constit.* Gregorianà nixi tanquam fundamento suæ opinionis, utpote quæ expressè asylo excluduntur Homicide proditorii, Homicidium autem proditorium & insidiosum sunt ejusdem significationis seu nomina Synonyma. Quod si verum, uti variis rationibus quàm fulissimè evincere conantur AA. apud *Wiestn. n. 105.* usque ad *n. 111.* Idem perperam diceret sentire illos contra *TT. & JC.* plerosque, dum ii juxta *cit. constit.* tuentur, Homicidas proditorios non defendi Asylo Sacro. De cetero tantùm non certum hodieum esse contrarium, nimirum interfectionem inimici purè ex insidiis, nullà amicitia simulatione interveniente seu absque prodicione propriè tali factam, jure constitutionis Gregorianæ nulli Homicidæ, nisi sit latro publicus vel Homicidium in Ecclesia aut cæmisterio vel proditoriè aut per assassinum committens, denegantis perflugio ad Asylum Sacrum, non excludendam Asylo, maximo consensu tradunt tam *TT.* quàm Canonistæ, quotquot immunitatem Ecclesiasticam

ex instituto plene tractantur & dictam constitutionem præ oculis habuerunt, ut inquit Wiestn. l. c. unicam & solidam hujus sententiæ rationem dans, quod ex insidiis occidens propriè & in sensu constitutionis Gregorianæ reus non sit necis proditoria, uti idipsum probare quam fusillimè nititur à n. 112. ad n. 119. inclusivè. Ac primò quidem Authoritate Clem. VIII. & Pauli V. Successorum Gregorii XIV. relatorum à Sperell. *decis.* 175. à n. 44. quorum verba recitat. Secundò ex declaratione S. Cong. super negot. Episcop. & regular. Tertio ex praxi variorum tribunalium, & in specie curia Neapolitana teste Genouen. *pr. Neapolit.* c. 94. num. 2. Haunol. *Tom. 6. de l. & l. tr. 1. num. 219.* Quin & in Romana urbis cæterisque Italiae & Christiani orbis Tribunalibus inimicum ex insidiis, non tamen amicitiae similive specie deceptum occidentem pro proditorie occidente non habent, teste Covar. *L. c. num. 7.* Sperel. *cit. decis.* 175. num. 57. Quartò ratione: cum in dubio favori & religiosis locis, ac ad ea fugientibus favorabili & benigniori interpretationi (qualis est illa, quod Homicidæ insidiarii non sunt confundendi cum proditoriis in ordine ad excludendos illos ab Asylo) locus sit, ut etiam ex ipsis adversariis docent Italus & Decian. etsi hoc in puncto sibi contrarii, atque ita C. de Luca *Miscellan. de immunit. disc.* 9. n. 6. licet in criminoforum ad asylo se recipientium odium eorumque ex iis exclusionem jura, cum possunt, late accipi velit, proditoris tamen nomine quasvis insidias in proximi necem structas comprehendentem significationem aperte rejicit.

Quæst. 238. Homicidium Proditorium quid & quotuplex, & num privet immunitate Asyli?

1. Resp. Ad Primum: Homicidium proditorium aliud largè & improprie tale, dum quicumque proximi sive amici sive inimici vitæ clandestinè circumventionem seu occultam machinationem qualicunque infidiatur, eumque nihil tale prævidentem, adeoque hic & nunc ad defensionem impotentem aggreditur & necat. Aliud proprie & strictè tale, dum quis proximum amicum aut etiam inimicum non quibuscunque, sed sub specie amicitia, societatis, fidelitatis seu obsequii exhibendi dolo simulacione, nullà intercedente rixâ aut inimicitia antecedente, vel saltem per sinceram reconciliacionem sublata, datâve promissione & fide de non offendendo occidit, qualiter Joab Amasam & Abner officiosè amplexando occidit, dicens: *Salve mi frater!*

2. Resp. Ad Secundum: Etiam si Homicidium proditorium utroque modo sumptum, sicut est atrocissimum, ita & severissimis suppliciis & pœnis dignum & obnoxium, solum tamen Homicidium proditorium proprie & strictè tale punitur privacione immunitatis Ecclesiasticæ. Pignat. *Tom. 1. consulti.* 175. num. 3. & *consul.* 37. num. 8. & 20. Farin. *in append. de immunit. c. 9. n. 143.* quos citans Wiestn. *h. r. n. 122.* ait, hanc sententiam hodie dum ita certam & tot DD. suffragiis roboratam, ut in dubium amplius revocari nequeat; probatur præcipue ex ipsa constitutione Gregoriana, ubi Papa ad tollendam omnem dubitationem ex variis interpretationibus. *cit. c. 1.* occasione verborum illorum: *Per industriam vel per insidias* natam omnis illis expresse ait: qui proditorie proximum suum occiderit, privandum immunitate Ecclesiastica, ex qua intentione Papæ hac constitutionis suæ dilucida declaratione omnem dubitandi & perperam in-

R. P. Leur. *Jur. Can. Lib. V.*

terpretandi occasionem submovere intendenti patet, dicta verba in proprio & communi usu recepta significatione accipienda; cum instar regulæ sit, legum humanarum verba, cum possunt, secundum propriam & communi usu comprobata significationem exaudienda. *L. non aliter. ff. de Legat. L. librorum. §. 4. ff. eodem.* & Bartol. *ibid. num. 1.* Confirmatur ex eo, quod Ss. Congregationum ad sensum Constitutionis Gregorianæ quod ad privacionem immunitatis dictis Homicidis proditoris proprie talibus statutam emanatae decisiones & responsa semper eodem modo, nempe uniformitas rescriptorum & responsorum super eodem articulo redditorum faciat stylum seu praxin Curia Romanæ, Bart. *in L. 2. c. qua sit longa consuet. n. 9.* Cynus *in L. 1. c. eodem.* stylus autem Curia faciat jus, Suar. *de LL. L. 7. c. 5. n. 5.* Castrop. *tr. 3. d. 3. p. 1. n. 3.* arg. *c. quam gravi. de crim. fals.* Semper verò & constanter in dictis congregationum decisionibus per veros homicidas proditorios non intelligi, nisi, qui præcedente amicitia, societate & c. sub specie illius, officii, aut datæ fidei occidunt, nihil tale cogitantem, patet ex earum aliquibus adductis, pro exemplo à Wiestn. *n. 124.* nimirum congregationis *super negot. Episc. & regul. in una Consuetina. 8. April. 1603.* in alia *16. April. 1611.* in una *Rhegiens. 12. Octob. 1602.* in *Boianens. 6. April. 1622.* in alia *congregat. immunit. 8. Aug. 1637.* quâ expresse asseritur, ad probationem homicidii proditorii requiri amicitiam præcedentem, saltem simulatam, ita, ut odium & inimicitia lateat alterum, subintelligendo etiam sub specie illius commissum homicidium, uti proditoris crimen non nisi simulacione amicitia, similive figmento committi, patet quoque ex S. Scriptura, dum Judam proditorem nequissimum Christi non aliter repræsentat per Psalmistam, *Psal. 40. v. 10. Psal. 54. v. 14.* uti hæc loca de Juda passim interpretantur interpretes, Blanck. *in Psal. 40. à n. 27.* & *in Psal. 54. à n. 6.* S. Antonin. *in sum. p. 2. c. 22.* Gerson. *p. 2. serm. de Cena Dom.* qui idcirco proditorem vocat familiarem inimicum. Patet item ex utroque jure; jure canonico ex *Can. Clericus, qui. dist. 46.* proditorum conjungendo adulationi, dum proditor adulatoris in modum ei, cui stuit insidias, blanditur, ut *Gl. ibid. v. proditoribus.* & Turrecrem. *ibid. n. 5.* jure civili. *L. cujuscunque. ff. ad Leg. Jul. Majest.* dum exercitus Romani proditor habetur, cujus tanquam ducis, commilitonis, socii, amici, & propterea non suspecti dolo malo in insidias est deductus, arg. *L. omnes. §. 4. L. proditores. ff. de re militar. L. fin. c. qua res export. non deb.*

3. Atque ex hac homicidii proditorii vera, & Constitutioni Gregorianæ deneganti illi immunitatem conformata explicatione pro praxi deducuntur sequentia. Primò, non gaudere illo Asylo, qui parentem, conjugem, dominum, familiarem, commilitonem, socium mensæ vel itineris occidit, quia supponitur inter eos amicitia, seu nulla saltem præsumitur inimicitia præcessisse, prout à S. Congreg. Cardin. Trid. interpret. declaratum testatur Delben. *de immunit. c. 16. du. 20. f. 2. n. 3.* Secundò, inimicum in speciem reconciliatum rancore in animo remanente, eumque non manifestante, alteroque illum rediturum non potente suspicari, occidit illum; quia adhuc sub specie ferio factæ reconciliacionis occidit, Farin. *L. 2. cons. 168. num. 75.* Tertio, eum, qui alterum necat veneno, ut à S. Congreg. Concil. 3. Decemb. 1632. declaratum, teste Pignat. *Tom. 9. consulti. 37. n. 12.* quod ramentum

S